

ВНЗ.

Знання індивідуальних особливостей темпераменту студентів дуже важливі для викладача, оскільки жоден метод впливу на студента не буде досить ефективним, якщо його застосовувати до студентів загалом, а не до кожної людини окремо. Ігнорування індивідуальних особливостей темпераменту та характеру в юнацькому періоді сприяє виникненню напружених, конфліктних стосунків у родині та вищому навчальному закладі.

Важливість впливу педагога на розвиток особистості студента зумовлена процесом зміни парадигми освіти, що передбачає посилення уваги до індивідуальності суб'єктів педагогічного спілкування. Врахування індивідуально-психологічних особливостей студентів в ході навчального процесу у ВНЗ, а також створення психолого-педагогічних умов оптимізації даного процесу є надзвичайно важливими завданнями. Від цього в значній мірі залежать професійне становлення студентів, успішність їх подальшого життя.

Література

1. Психологическая поддержка в вузе (круглый стол)\\ Психолог. – 1994. – Т. 15 - № 5. – С. 102-116.
2. Небылицын В.Д. Темперамент // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, В.Я. Романова. - М., 1982. - С. 153-159.
3. Белоус В.В., Боязитова Й.В. Место и роль темперамента в структуре интегральной индивидуальности // Психологический журнал. -1989. - Т. 10. - № 4. - С. 87-93.
4. Личко А.Е. Подростковая психология. - Л. Педагогика, 1979.-317с.
5. Левківська Г.П., Сорочинська В.Є., Штифурак В.С. Адаптація першокурсників в умовах вищого закладу освіти: Навч. посібник.- К.Вища школа, 2001. – 128 с.

ВИВЧЕННЯ ФІЗІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН У КЛАСАХ З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ХІМІЇ

Погребняк І.А. (м. Полтава)

Оновлення шкільної хімічної освіти відбувається на засадах принципів гуманізації, диференціації, орієнтації на особистість учня. Знання, набуті в результаті навчання хімії, стверджуються як засіб самореалізації людини в житті, соціальної адаптації, конструктивної суспільної діяльності, як умова забезпечення гармонійного життя в довкіллі. Разом з упродовженням особистісно зорієнтованої освіти трансформуються мета й завдання навчання хімії, мотиви, форми, методи, засоби навчання.

Мета хімічної освіти в сучасній школі полягає у формуванні в учнів засобами навчального предмета системи знань про речовини, необхідні для соціалізації та творчої самореалізації особистості ; створення уявлення про природничо-наукову картину світу, інтелектуального розвитку ; вироблення екологічного стилю мислення й поведінки учня ; виховання громадянина демократичного суспільства. Нині хімічні знання перестають бути самоціллю процесу навчання хімії, але стають засобом набуття учнями компетентностей, залучення до культури та загальнолюдських цінностей, розвитку особистості.

Фізіологічно активні речовини (ФАР) – це хімічні речовини, які мають високу фізіологічну активність при невеликих концентраціях по відношенню до певних груп живих організмів чи їх клітин, злоякісних пухлин, вибірково затримуючи (чи прискорюючи) їх ріст, або повністю припиняючи їх розвиток[1].

На теперішній час відомий широкий спектр ФАР різноманітного призначення, які можуть бути одержані з живих організмів, або синтезовані за допомогою різноманітних хімічних перетворень. Це, насамперед, антибіотики, вак-

чини, ферменти, полісахариди, гормони, глікозиди, кормові та харчові добавки, білки, амінокислоти, вітаміни, алкалоїди, пестициди, дефоліанти. Вивчення фізіологічно активних речовин у шкільному курсі хімії, особливо у класах, де учні вивчають хімію як профільний предмет майбутньої спеціальності, є надзвичайно актуальним.

Дослідження властивостей фізіологічно-активних речовин та процесів пов'язаних з їх виробництвом є доцільним та актуальним, оскільки зараз виготовляється велика кількість різноманітних видів ФАР, які використовуються у багатьох сферах життєдіяльності людини (харчова, медична сільське господарство та ін.), а це у свою чергу потребує нових економічних, ефективних, екологічно безпечних та недорогих методів виробництва ФАР та їх контролю [1].

Навчання із поглибленим вивченням хімії слугує загальній меті сучасної школи: розвитку здібностей учнів. Учні поглиблено вивчають хімію з орієнтацією на підготовку до здобуття :

- Вищої хімічної, медичної, біологічної освіти ;
- Масової робітничої професії хімічного профілю ;

Отже, завдання даного курсу полягає в тому, щоб забезпечити поглиблену допрофесійну підготовку випускників, які бажають у майбутньому набути спеціальність, пов'язану з використанням хімічних знань.

Ознайомлення учнів із фізіологічно активними речовинами здійснюється оглядово вже при вивченні різноманітності та значення органічних сполук, природних та синтетичних органічних речовин.

Формування знань учнів про фізіологічно активні речовини продовжується при вивченні теми : «Феноли», «Спирти», а також «Гетероциклічні сполуки», на яку відводиться 2 години. Гетероцикли, зокрема, розглядаються як складові природних фізіологічно активних речовин та лікарських препаратів.

При вивченні фізіологічно активних речовин у класах з поглибленим вивченням хімії важливими є міжпредметні зв'язки.

Як зазначає В.Р. Ільченко [2], міжпредметні зв'язки передбачають включення в урок запитань і завдань з матеріалу інших предметів, що мають допоміжне значення для вивчення його теми. Це – окремі короткоточасні моменти уроків, які сприяють глибшому сприйманню та осмисленню якогось конкретно-го поняття.

На рівні конструктивних функцій значення міжпредметних зв'язків у сучасному навчанні зросло до самостійного принципу, на основі якого будуються «міжпредметні» дидактичні системи різного діапазону дії (у рамках навчальної теми, навчального предмета, навчальної проблеми, позакласної діяльності й ін.). У цілому вони являють собою один із сучасних конструктивних підходів до побудови змісту і загальної організації процесу навчання.

Міжпредметні зв'язки передбачають взаємну узгодженість змісту освіти різних навчальних предметів і такий виклад матеріалу, який би відповідав загальній меті освіти і дидактичним завданням конкретного предмета. Саме завдяки міжпредметним зв'язкам враховується загальне і окреме значення різних галузей знань ; зводиться до мінімуму дублювання матеріалу, який вивчається в різних курсах ; економиться навчальний час, що дозволяє попередити перевантаження учнів, використовувати найефективніші методи викладання, підвищувати якість навчання [2].

Отже , важливість та поширеність групи речовин ФАР викликає велику потребу вивчення їх у курсі хімії загальноосвітніх навчальних закладів, особливо у класах із поглибленим вивченням цього предмету.

Література

1. Д. Мецлер Біохімія / Д. Мецлер.- М. : 1980.- 180 с.
2. Ільченко В. Р. Дидактичні основи формування цілісності природничо-наукових знань в освітній програмі «Довкілля»// Нива знань,2001.-С. 44-47.